

Inhoud van het Compendium van de Accountantscontrole, deel 3A

Nummering start bij pagina 800 (doorlopend vanaf deel 2)

Hoe werkt dit boek?	xi
Aanraders voor de praktizerend accountant	xii
Art of studying: aanwijzingen voor studenten	xiii
Afkortingen	xiv

Overzicht van de hoofdstukken

1.	Kaders, terug naar af	817
2.	Beoordeling en samenstelling	849
3.	Zelfstandig balansonderzoek	891
4.	Bijzondere onderzoeken, een nieuw fundament	923
5.	Subsidieverklaring	971
6.	Oplageverklaring	991
7.	Verklaring verzekerd belang & schadeonderzoeken	1009
8.	Fraudeonderzoek	1047
9.	Kartelonderzoek	1063
10.	Kredietonderzoek	1083
11.	Overname/ due diligence-onderzoek	1105
12.	Waardering van ondernemingen	1145

Inhoud per hoofdstuk

☞ = verdiepende paragraaf

1. Kaders, terug naar af ...

1.1	Rangorde en gezag van regelgeving	818
	1.1.1 Rangorde in regelgeving	818
	1.1.2 Status en gezag van NIVRA-regelingen	820
	1.1.3 Status en gezag van NOvAA-regelingen	825
1.2	Kaders in regelgeving	827
	1.2.1 Kaders van de Gedrags- en beroepsregels	827
	1.2.2 Algemeen kader van de Richtlijnen Accountantscontrole	828
1.3	De nieuwe kaders	830
	1.3.1 New assurance services en IAPC-ontwerp framework ☞	830
	1.3.2 Corporate governance en effectiviteit IC-systeem ☞	835
1.4	Botsende begrippen	836
	1.4.1 Beperkingen van de GBA-verklaring ☞	836
	1.4.2 Overeengekomen specifieke werkzaamheden en zekerheid ☞	841
1.5	Samenvatting	843

2. Beoordelings- en samenstellingsopdrachten

2.1	Algemeen	850
	2.1.1 De context	850
	2.1.2 Ontstaan van beoordelings- en samenstellingsopdrachten	851
	2.1.3 Consequenties van niet naleven wettelijke controleplicht	852
2.2	De beoordelingsopdracht	853
	2.2.1 Algemeen	853
	2.2.2 Uitvoering beoordelingsopdracht volgens RAC 910	853
	2.2.3 De beoordelingsverklaring	857
	2.2.4 Aanvullende voorschriften voor AA's	860
2.3	De samenstellingsopdracht	861
	2.3.1 Algemeen	861
	2.3.2 Uitvoering samenstellingsopdracht volgens RAC 930	862
	2.3.3 De samenstellingsverklaring	865
	2.3.4 Aanvullende voorschriften voor AA's	868
2.4	Beoordelings- en samenstellingsopdracht: de confrontatie	869
	2.4.1 Overeenkomsten en verschillen	869
	2.4.2 Confrontatie beroepsvoorschriften en werkelijkheid ☞	871
	2.4.3 Zekerheidsniveaus en gebruikersonderzoek ☞	873
2.5	Beperking in zekerheid	876
	2.5.1 Beperkte mate van zekerheid: zin of onzin? ☞	876
	2.5.2 Beperking in zekerheid vanuit historisch perspectief ☞	879
2.6	Bezwaren en alternatieven ☞	880
2.7	Samenvatting	882

3. Zelfstandig balansonderzoek	
3.1	Algemeen 892
3.2	Controleprincipes 895
	3.2.1 Controlerichtingen begin- en eindbalans 895
	3.2.2 Andere invulling afloopcontrole en voortgezette controle 900
3.3	Controle beginbalans 901
	3.3.1 Controlewerkzaamheden bij de beginbalans 901
	3.3.2 Indicatief overzicht werkzaamheden per balanspost 904
	3.3.3 Specifieke uitvoeringsvoorschriften van RAC 510 905
3.4	Rapportering 906
	3.4.1 Accountantsverklaring bij de 'eerste' jaarrekening 906
	3.4.2 Balansverklaring bij late benoeming 909
3.5	Invloed benoemingstijdstip op accountantsverklaring <i>⚡</i> 912
	3.5.1 Balansverklaring bij late benoeming? <i>⚡</i> 912
	3.5.2 Toetsing werking AO/IC: wel of niet achteraf? <i>⚡</i> 914
3.6	Zelfstandig balansonderzoek bij bijzondere onderzoeken 917
3.7	<i>Samenvatting</i> 918
4. Bijzondere onderzoeken, een nieuw fundament	
4.1	Indeling van bijzondere onderzoeken 924
	4.1.1 Klassieke en traditionele indelingen 924
	4.1.2 Naar een nieuwe indeling 927
4.2	Typen bijzondere onderzoeken 930
	4.2.1 Publieke taak en bijzondere controle-opdrachten 930
	4.2.2 Private taak en investigations 932
	4.2.3 Stroomschema bijzondere controles en investigations 934
4.3	Grondslagen 935
	4.3.1 Bijzonder belang en (on)partijdigheid 935
	4.3.2 Collegiaal overleg en geheimhoudingsplicht 938
	4.3.3 Oordeel over andere accountants en second opinions 939
4.4	Opzet van bijzondere onderzoeken 940
	4.4.1 Tendentie en tolerantie 940
	4.4.2 Gebruik van de interne controle 944
	4.4.3 Overzicht per bijzonder onderzoek 945
4.5	Richtlijnen 946
	4.5.1 Accountantsverklaring bij bijzondere controles (RAC 800) 946
	4.5.2 Onderzoek van toekomstgerichte informatie (RAC 810) 949
	4.5.3 Overeengekomen specifieke werkzaamheden (RAC 920) 954
4.6	<i>Samenvatting</i> 958
Bijlage:	Korte beschrijving per bijzonder onderzoek 960
5. Subsidieverklaringen	
5.1	Behoefte aan subsidieverklaringen 972
	5.1.1 Ontstaan en ontwikkeling 972
	5.1.2 MDW-rapport accountancy 973
5.2	Subsidiecontrole 975
	5.2.1 Begeleiding van de subsidie-aanvraag 975
	5.2.2 Opzet en uitvoering van de subsidiecontrole 977
	5.2.3 Problemen bij de controle van S&O-uren <i>⚡</i> 981
5.3	Subsidieverklaring 984
	5.3.1 Voorschriften van subsidieverstrekking en RAC 800 984
	5.3.2 Accountantsverklaring bij de S&O-afrekeningsaangifte 985
5.4	<i>Samenvatting</i> 986
6. Oplageverklaringen	
6.1	Oplageverklaring voor adverteerders 992
	6.1.1 Algemeen 992
	6.1.2 Oplagecontrole 995
	6.1.3 Oplageverklaring 1001
	6.1.4 Vrijstelling <i>⚡</i> 1003
6.2	Verklaring van terpostbezorging 1004
6.3	<i>Samenvatting</i> 1006
7. Verklaring verzekerd belang en schade-onderzoeken	
7.1	Enkele contouren van schadeverzekering 1010
7.2	Opgave verzekerd belang bedrijfsschade 1011

7.2.1	Algemeen	1011
7.2.2	De berekening van het verzekerd belang	1012
7.2.3	Controle van de opgave verzekerd belang	1015
7.2.4	Verklaring verzekerd belang	1016
7.2.5	Natuurlijke adviesfunctie <i>↗</i>	1019
7.3	Bedrijfsschade-onderzoek	1021
7.3.1	Algemeen	1021
7.3.2	De positie van de bedrijfsschade-expert	1022
7.3.3	De rol van de huisaccountant	1022
7.3.4	De berekening van de bedrijfsschade	1025
7.3.5	Het bedrijfsschade-onderzoek	1028
7.3.6	Rapportage bedrijfsschade-onderzoek	1033
7.3.7	Schade-afwikkeling	1034
7.4	Brandschade-onderzoek	1035
7.4.1	Algemeen	1035
7.4.2	Brandschade-onderzoek	1036
7.4.3	Rapportage brandschade-onderzoek	1041
7.5	<i>Samenvatting</i>	1042
8. Fraudeonderzoek		
8.1	Contouren van het fraude-onderzoek	1048
8.1.1	Forensische accountants contra fraudeurs	1048
8.1.2	Reikwijdte van de Verordening op de fraudemelding	1049
8.2	Het zelfstandig fraude-onderzoek	1051
8.2.1	Opdrachtaanvaarding	1051
8.2.2	Uitvoering en financieel rechercheren	1053
8.2.3	Rapportage	1057
8.3	Afwikkeling van het fraude-onderzoek <i>↗</i>	1058
8.4	<i>Samenvatting</i>	1060
9. Kartelonderzoek		
9.1	Mededingingsrecht	1064
9.1.1	Europese anti-kartelbepalingen <i>↗</i>	1064
9.1.2	Hoofdlijnen van de Nederlandse Mededingingswet <i>↗</i>	1065
9.1.3	Verantwoordelijkheid openbare accountant en RAC 250	1069
9.2	Kartelonderzoek	1072
9.2.1	Algemeen	1072
9.2.2	Opzet en uitvoering van het kartelonderzoek	1073
9.2.3	Onderzoek naar de referentieperiode	1078
9.2.4	Rapportage	1079
9.3	<i>Samenvatting</i>	1080
10. Kredietonderzoek		
10.1	De terugbetalingscapaciteit	1084
10.2	Kredietonderzoek	1087
10.2.1	Algemeen	1087
10.2.2	Uitvoering	1089
10.2.3	Rapportage	1097
10.3	Rol van de huisaccountant bij een kredietaanvraag in het MKB <i>↗</i>	1098
10.4	<i>Samenvatting</i>	1101
11. Overnameonderzoeken		
11.1	Overnameproces	1106
11.2	Informatieplicht en onderzoeksplicht	1112
11.2.1	Betekenis van due diligence	1112
11.2.2	Hoog Catharijne-arrest en Haviltexcriterium	1113
11.3	Overname-onderzoeken	1114
11.3.1	Principes van het overname-onderzoek	1114
11.3.2	Verschillen met de jaarrekeningcontrole	1118
11.4	Opdrachtformulering en aansprakelijkheid	1119
11.5	Vooronderzoek	1121
11.5.1	Uitgangspunten en waarderingsprincipes	1121
11.5.2	Beoordeling redelijkheid voorgestelde vraagprijs	1124
11.6	Due diligence-onderzoek	1126
11.6.1	Soorten due diligence	1126
11.6.2	Fasen van de financiële due diligence	1128
11.6.3	Quick scan en vervolgonderzoek	1128

	11.6.4 Afronding, inclusief rapportage van bevindingen	1132
11.7	Completion audit	1134
	11.7.1 Controle van de overnamebalans	1134
	11.7.2 Vertraging bij de feitelijke overname	1136
11.8	<i>Samenvatting</i>	1138
12. Waardering van ondernemingen		
12.1	Waarderingsmethoden	1146
12.2	Traditionele waarderingsmethoden	1148
	12.2.1 Intrinsieke waarde	1148
	12.2.2 Eenvoudige rentabiliteitswaarde	1152
	12.2.3 Goodwill en badwill	1155
	12.2.4 Mengvormen van rentabiliteits- en intrinsieke waarde	1156
12.3	Waarderingsmethoden in specifieke situaties	1158
	12.3.1 Rendementswaarde	1158
	12.3.2 Liquidatiewaarde	1159
	12.3.3 Beurswaarde	1160
	12.3.4 Vergelijkende marktwaarden	1160
12.4	Bedrijfseconomische waardebepaling	1162
	12.4.1 Investeringscalculatie en maximale biedprijs	1162
	12.4.2 Minimale laatprijs	1164
	12.4.3 Stand-alone waarde en synergie	1165
	12.4.4 Verschil waarde en prijs	1166
12.5	Ruilverhouding van aandelen	1167
12.6	Kostenvoeten eigen en vreemd vermogen	1168
	12.6.1 Rentabiliteitseis	1168
	12.6.2 Kostenvoet vreemd vermogen	1169
12.7	Genormaliseerde vermogensverhoudingen	1170
	12.7.1 Hefboomfactor en leencapaciteit	1170
	12.7.2 Verbeterde rentabiliteitswaarde <i>↗</i>	1171
	12.7.3 DCF-waarde volgens de tweestapsmethode <i>↗</i>	1174
	12.7.4 Confrontatie DCF-waarde met ERW en VRW <i>↗</i>	1176
En verder		
	De 66 misvattingen waarmee in dit boek wordt afgerekend	1184
	Index	1190